

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Guzun Ion,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui,

Tucan Daria, născută la xxxxx, originară și domiciliată în mun. Chișinău, str. xxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 05.12.2019 - 23.06.2020;

Instanța de apel: 20.07.2020-26.01.2021;

Instanța de recurs: 21.04.2021 –01.10 .2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 23 iunie 2020, Tucan Daria a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (2) lit.b) Cod Penal și în baza acestei legi, prin aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa de 4 (patru) luni închisoare cu executare în centru de detenție pentru minori și tineri.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea stabilită lui Tucan Daria pe un termen de probațiune de 1 (unu) ani, cu stabilirea condamnatei pe perioada suspendării executorii pedepsei următoarele obligații:

-să nu-și schimbe reședința sau domiciliul fără consimțământul organelor competente;

-să participe la programe de probațiune.

Controlul asupra comportării și executării obligațiilor lui Tucan Daria în timpul executării pedepsei a fost pus în seama Biroului de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul său, în vederea executării pedepsei aplicate prin prezenta sentință.

I s-a comunicat lui Tucan Daria că în cazul în care nu se va prezenta la Biroul de probațiune și va încălca obligațiunile stabilite sau ordinea publică, conform art. 90 alin.(9) Cod penal, la propunerea Biroului de probațiune, poate fi anulată condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu trimiterea pentru a executa pedeapsa stabilită prin sentință instanței de judecată.

S-a încasat de la Tucan Daria, reprezentantului legal Tucan Ludmila în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 1398 (o mie trei sute nouăzeci și opt lei) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Tucan Daria la data de 28 ianuarie 2019, aproximativ la ora 13:00, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Alexeev Georgia (în privința căreia materialele cauzei penale nr. 2019420599 la 08 iulie 2019 au fost diferite justiției) aflându-se în loc public pe stadionul Gimnaziului „Decebal” situat pe str. Grenoble xxxxxx, mun. Chișinău, urmărind scopul comiterii unui act de huliganism, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admițând în mod conștient survenirea acestora, încălcând grosolan și demonstrativ regulile sociale și morale de conviețuire, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, manifestată prin neglijarea premeditată a conduitei și liniștii în societate, conștientizând că acțiunile lor deveneau inevitabil cunoscute persoanelor din preajmă, din motive huliganice, au proferat expresii licențioase în adresa lui Nistorica Maria.

Ulterior, continuându-și acțiunile ilegale, acționând cu aceeași intenție, urmărind realizarea acelorași scopuri, Tucan Daria de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Alexeev Georgia, desconsiderând normele etice general acceptate și manifestând o obrăznicie deosebită, i-au aplicat lui Nistorica Maria xxx multiple lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 201902D0714 din 14 mai 2019 traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală gradul I, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Zadorojnii Andrei în numele inculpatei Tucan Daria prin care solicită admiterea apelului, casarea parțială a sentinței în partea neeliberării inculpatei de pedeapsă în legătură cu minoratul acesteia, în partea individualizării răspunderii, aplicării pedepsei și încasării cheltuielilor de

judecată, cu pronunțarea în această parte a hotărârii potrivit modului stabilit pentru prima instanță, fără achitarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea apelului acesta a indicat că la individualizarea pedepsei în instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele concrete ale cauzei (vârsta inculpatei la momentul comiterii faptei - 14 ani și o lună, lipsa consecințelor, primă dată când inculpată a comis infracțiunea), în colaborare cu faptul împăcării cu partea vătămată, lipsa pretențiilor, comportamentul exemplar a inculpatei după comiterea faptei, recomandările serviciului de resocializare, expuse în raportul anchetei sociale, precum că minora are perspective maxime de integrare în societate, este motivată pentru schimbarea, denotă despre necesitatea aplicării art. 54 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, a fost respins ca nefondat apelul declarat, și menținută sentința primei instanțe.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpat Tucan Daria a săvârșit infracțiunea încriminată ei, prevăzută la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, acțiunile care, prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșite de două persoane.*

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, instanța de apel a conchis că instanța de fond, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

5. Decizia instanței de apel a fost atacă cu recurs de către avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatei Tucan Daria, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) și 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpata să fie liberată de pedeapsă penală, fără achitarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cerințelor sale recurentul a menționat că:

- instanța de apel examinând apelul, nu a ținut cont de părerea și opțiunea părții vătămate și reprezentantului ei legal, și a decis examinarea cauzei în lipsa părții vătămate, reieșind din faptul că partea vătămată nu este apelant, iar interesele ei sunt reprezentate de procuror în instanța de apel, cu analizarea și aprecierea declarațiilor părții vătămate date în instanța de fond, însă, partea vătămată și reprezentantul ei legal nu au fost audiate în cadrul examinării în prima instanța, cu atât mai mult partea vătămată și procurorul-participant în instanța de apel, au avut poziții diferite, or partea vătămată prin cererea din 01.07.2019 a solicitat liberarea lui Tucan Daria de răspunderea penală în baza art. 54 Cod penal, având poziția părții apărării;

- instanța de apel a omis să se expune pe toate capetele apelului depus în interesele inculpatei Tucan Daria, nu a examinat probele respective și nu a luat în considerație poziția părții vătămate, expusă prin încheierea acordului de împăcare din 28.06.2019 (f.d. 195) și formulată prin cererea de liberarea minorei Tucan Daria de răspunderea penală din 01.07.2019 (f.d. 194), care nu atrage încetarea procesului penal în baza art. 109 Cod penal, însă denotă despre satisfacție părții vătămate și restabilirea echității sociale;

- instanțele ierarhic inferioare n-au analizat și n-au interpretat corect referatul presentențial de evaluare psihosocială a personalității minorei Tucan Daria (f.d. 129-33 voi. I), prin care s-a stabilit, că minora are perspective maxime de integrare în societate, este motivată pentru schimbarea, denotă despre necesitatea aplicării art. 54 Cod penal. Mai mult, ca atât recomandarea, că pentru convingerea agresivității și a cazurilor de recidivă, sunt necesare cursurile de consiliere psihologică, cu obligarea minorei Tucan Daria, de a participa la programe probaționale de combaterea agresivității, se încadrează prin aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ prevăzute la art. art. 54 alin.(2), 104 Cod penal cu liberarea de răspunderea penală;

- instanța de apel nu a putut să motiveze refuzul aplicării prevederilor art. 54 Cod penal, chiar dacă se constată, că Tucan Daria fiind minoră a săvârșit pentru prima oară o infracțiune mai puțin gravă, corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale, timp de mai bine de 2 ani după comiterea faptei Tucan Daria are comportament exemplar, nu a comis careva fapte prejudiciabile.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează

inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din conținutul recursului declarat în cauză se constată că recurentul invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) și 10) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: **5)** cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, precum și **6)** instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și **10)** s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Așadar, cu referire la argumentele recurentului privind existența în cauza examinată a erorilor de drept prevăzute la pct. 5) și 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocând în acest sens că instanța de apel examinând apelul, nu a ținut cont de părerea și opțiunea părții vătămate și reprezentantului ei legal, și a decis examinarea cauzei în lipsa părții vătămate, Colegiul penal constată că alegațiile avocatului în această parte sunt declarative și neîntemeiate.

Sub acest aspect, instanța de recurs atestă că partea vătămată minoră a fost citată și s-a prezentat la ședințele instanței de apel, având oportunitatea de a se expune cu privire la chestiunile importante deduse judecății, fapt ce este confirmat de procesul verbal al ședinței de judecată (f.d. 43-47, vol. II).

Cu referire la invocarea de către recurent a incidenței prevederilor pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel dispunând menținerea sentinței primei instanțe, corect a

constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor.

În acest context, instanța de recurs respinge ca neîntemeiate argumentele recurentului precum că, instanța de apel „a omis să se expune pe toate capetele apelului depus în interesele inculpatei Tucan Daria, nu a examinat probele respective și nu a luat în considerație poziția părții vătămate, expusă prin încheierea acordului de împăcare din 28.06.2019 (f.d. 195) și formulată prin cererea de liberarea minorei Tucan Daria de răspunderea penală din 01.07.2019 (f.d. 194), care nu atrage încetarea procesului penal în baza art. 109 Cod penal, însă denotă despre satisfacție părții vătămate și restabilirea echității sociale;” și „instanțele ierarhic inferioare n-au analizat și n-au interpretat corect referatul prezentențial de evaluare psihosocială a personalității minorei Tucan Daria (f.d. 129-133 voi. I), prin care s-a stabilit, că minora are perspective maxime de integrare în societate, este motivată pentru schimbarea, denotă despre necesitatea aplicării art. 54 Cod penal. Mai mult, ca atât recomandarea, că pentru convingerea agresivității și a cazurilor de recidivă, sunt necesare cursurile de consiliere psihologică, cu obligarea minorei Tucan Daria, de a participa la programe probaționale de combaterea agresivității, se încadrează prin aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ prevăzute la art. art. 54 alin.(2), 104 Cod penal cu liberarea de răspunderea penală”.

Sub acest aspect, totodată, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, precum și pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece

instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform învinuirii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către recurent, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că recurentul critică decizia instanței de apel, din considerentul că pedeapsa stabilită inculpatei Tucan Daria sub formă de închisoare 4 (patru) luni închisoare cu executare în centru de detenție pentru minori și tineri, cu suspendarea condiția a acesteia pe un termen de probațiune de un an.

Analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Prin urmare, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a

condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Din actele cauzei rezultă că prin sentința primei instanțe, Tucan Daria a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (2) lit.b) Cod Penal și în baza acestei legi, prin aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa de 4 (patru) luni închisoare cu executare în centru de detenție pentru minori și tineri, iar temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea stabilită lui Tucan Daria pe un termen de probațiune de 1 (un) an, cu stabilirea condamnatei pe perioada suspendării executorii pedepsei următoarele obligații: - să nu-și schimbe reședința sau domiciliul fără consimțământul organelor competente; - să participe la programe de probațiune, soluție care a fost menținută și de instanța de apel.

Așadar, referitor la dezacordul recurentului cu faptul că pedeapsa stabilită inculpatei este una prea aspră, invocând că la caz este oportună aplicarea prevederilor art. 54 Cod penal, Colegiul penal reține că instanța de apel corect a apreciat că la stabilirea pedepsei inculpatei, prima instanță just a luat în considerație gradul prejudiciabil al acțiunilor inculpatei Tucan Daria, personalitatea acesteia care anterior nu a fost condamnată, că cauza a fost examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, infracțiunea săvârșită face parte din categoria celor mai puțin grave, stabilind în acest sens că corectarea și reeducarea inculpatei va fi realizată și prin stabilirea unei pedepse neprivative de libertate, în conformitate cu prevederile art. 90

Cod penal, iar simplul motiv că recurentul nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru casarea deciziei recurate.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatei Tucan Daria, pentru infracțiunea săvârșită, instanțele de fond nu au comis erori de drept, iar pedeapsa aplicată inculpatei este una corectă, fiind apreciate corect circumstanțele de fapt și de drept în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și cu prescripțiile de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75-78 Cod penal, astfel că la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Reieșind din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la examinarea recursului declarat de către avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatei, nu au fost stabilite careva erori de drept care ar condiționa casarea deciziei contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, în cauza penală în privința lui *Tucan Daria*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **03 noiembrie 2021**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Guzun Ion